

การศึกษาประสิทธิผลของการสื่อสารภายในองค์กร: กรณีศึกษา
บริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชลบุรี

ชนชชา เขาวีเจริญชล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์ของ ชนชชา เชาว์เจริญชล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรม努ช ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ทัศนีย์ ทานตะวันช)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ทัศนีย์ ทานตะวันช)

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนพุนช ปัญญาโภรณ์)

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เดียวอิศเรศ)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรม努ช ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)
วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณภาพ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ทัศนีย์ ทานตะวันนิช ประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา พร้อมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชมพนุช ปัญญา ไพร่อน และรองศาสตราจารย์ ดร. วรรณี เดชาอุสเครศ ที่กรุณาร่วม เป็นกรรมการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายธัญญา เทพวุฒิ และนายคมกฤต ทวีปัญญาภรณ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ตรวจแก้ไขและวิจารณ์ผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับความ อนุเคราะห์จากผู้บริหารบริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่นที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ใน การเก็บรวบรวม ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่เข้าใจและ ให้การสนับสนุนสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาโท

ขอขอบคุณนายศรีศักดา ประเดิมคุณภูพร และนายเดชา โพธิรักษ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาโท อันรวมไปถึงให้คำปรึกษาและแนะนำในการ ทำงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ช่วยในการจัดเตรียมเอกสาร และของที่ระลึกต่าง ๆ ตลอดจนผู้มีส่วนสำเร็จต่องานนิพนธ์นี้ทุกท่าน

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และแนะนำในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออมกับเป็นกตัญญูตัวแทน บุพารี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และ ประสบความสำเร็จมาจนครบเท่าทุกวันนี้

ชนัชชา เชาว์เจริญชล

52920296: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรมนุษย์; กจ.ม. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์)

คำสำคัญ: การสื่อสารภายในองค์การ/ บริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น

ธันชา เชาเวอร์ิญชล: การศึกษาประสิทธิผลของการสื่อสารภายในองค์การ:
กรณีศึกษาบริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชลบุรี (THE ORGANIZATIONAL
COMMUNICATION EFFECTIVENESS: A CASE STUDY ON A THAI-JAPAN JOINT
VENTURE COMPANY IN CHONBURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ทัศนีย์
ทานตวนิช, กศ.ม., ชมพนุช ปัญญาโภโจน์, Ph.D, 99 หน้า, ปี พ.ศ. 2554.

การศึกษาประสิทธิผลของการสื่อสารภายในองค์การ: กรณีศึกษาบริษัทร่วมทุนไทย-
ญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของพนักงานที่
มีต่อวิธีการสื่อสารภายในองค์การ 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อประสิทธิผล
การสื่อสารภายในองค์การ 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานที่มีผลต่อ
ประสิทธิผลการสื่อสารภายในองค์การตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เพื่อหาความสัมพันธ์
ระหว่างวิธีการสื่อสารกับประสิทธิผลการสื่อสารภายในองค์การ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แบบสอบถามไปยังประชากรจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100 การเก็บรวบรวม
ข้อมูลใช้แบบสอบถามแล้วนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
ระเบียบวิธีทางสถิติหาค่าร้อยละสำหรับการทดสอบสมมติฐานใช้คำนวณด้วยค่า One-way
Analysis of Variance ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-35 ปี
ระดับการศึกษาต่ำกว่าปวช.ญูตร ตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ ระยะเวลาปฏิบัติงานน้อยกว่า 6 ปี
โดยพนักงานรับรู้วิธีสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษรในระดับมาก และรับรู้วิธีสื่อสารด้วยภาษา และวิธี
สื่อสารด้วยเทคโนโลยีในระดับปานกลาง พนักงานมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการสื่อสารภายใน
องค์การ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อประสิทธิผล
การสื่อสารภายในองค์การ พบว่า พนักงานกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประสิทธิผลของการสื่อสาร ด้าน
เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนพนักงาน
กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประสิทธิผลของการสื่อสารด้านอายุ ตำแหน่งงานแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสื่อสารกับประสิทธิผลการสื่อสารภายในองค์การ มี
ความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการสื่อสารภายในองค์การ

52920296: MAJOR: HUMAN RESOURCE MANAGEMENT; MM.M. (HUMAN RESOURCE MANAGEMENT)

KEYWORD: ORGANIZATION COMMUNICATION / THAI – JAPAN JOINT VENTURE COMPANY

THANATCHA CHAOJAROENCHON: THE ORGANIZATIONAL COMMUNICATION EFFECTIVENESS: A CASE STUDY ON A THAI – JAPAN JOINT VENTURE COMPANY IN CHONBURI PROVINCE. INSTRUCTOR: TASSANEE THANTAWANIT, CHOMPUNUCH PUNYAPIROJE, PH.D. 100 P. 2011.

The Organizational Communication Effectiveness: A Case Study on A Thai-Japan Joint Venture Company in Chonburi Province are 1) to examine officers' perception for communication method in organization 2) to study opinion level on effectiveness about organization communication3) to compare opinion level on effectiveness about organization communication divided by personal factors 4) to investigate relation between communication method and effectiveness about organization communication. The population in this study is 150 officers accounted for 100 % and the questionnaire is used to be tool for analyzing data. The statistics for hypothesis testing is One-way Analysis of Variance with significance of .05

The finding found as following Personal factors found that the almost sample group is female, the age ranged form 26-35 years old, the education level under Bachelor's , The operational position and working period below six years. The perception in communication method in organization followed officer opinion found that writing communication is in high level, speaking communication and technology communication are in medium level

The officers' opinion level in effectiveness about organization communication found that overall officers' opinion level in effectiveness about organization communication is in medium level. The comparison divided by personal factors of officers' opinion level about organization communication found that perception about communication effectiveness in gender , education level , working period has no difference with no significance . The sample group has perception about communication effectiveness in age , position with significance. The relation between communication method and effectiveness about organization communication found that communication method is positively related with effectiveness about organization communication

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า ๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
สมมติฐานของการวิจัย	๓
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๔
ความสำคัญของการวิจัย.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
การสือสาร.....	๙
การสื่อสาร ในองค์การ	๑๙
ข้อมูลเบื้องต้นของบริษัทที่เป็นแหล่งข้อมูล	๓๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๓๗
3 วิธีดำเนินการวิจัย	๔๒
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๒
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๒
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	๔๔
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	๔๖
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์	50
ตอนที่ 2 ระดับความถี่บ่อยของการใช้วิธีการสื่อสารภายในองค์การ	52
ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร ภายในองค์การ	56
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อประสิทธิการสื่อสาร ภายในองค์การจำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	65
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการสื่อสารกับประสิทธิผลการสื่อสาร ภายในองค์การ	74
5 สรุปผลการวิจัย.....	75
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	84
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	51
4-2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	51
4-3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	52
4-4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	52
4-5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงาน	53
4-6 ภาพรวมของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีการสื่อสารภายในองค์การ	53
4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสื่อสาร ภายในองค์การด้านวิธีการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร	54
4-8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสื่อสาร ภายในองค์การด้านวิธีการสื่อสารด้วยวาจา	55
4-9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสื่อสาร ภายในองค์การ ด้านวิธีการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี	56
4-10 โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลการสื่อสาร	57
4-11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ที่มีต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านภาพรวมขององค์กร โดยทั่วไป	58
4-12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ที่มีต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านข้อมูลป้อนกลับส่วนตัว/ รายบุคคล	59
4-13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ที่มีต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านการประสานหล่อหลอมขององค์กร	60
4-14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ที่มีต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านการสื่อสารกับผู้บังคับบัญชา	61
4-15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ที่มีต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านบรรยากาศของการติดต่อสื่อสาร	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลงข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อ ประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการกับผู้ร่วมงานที่อยู่ ในระดับใกล้เคียงกัน.....	63
4-17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลงข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มี ต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านคุณภาพของสื่อที่ใช้ในองค์การ.....	64
4-18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลงข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มี ต่อประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านการสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ทำงาน สามารถให้คำแนะนำ.....	65
4-19 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิผลการสื่อสารภายนอก การจำแนกตามเพศ	66
4-20 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิผลการสื่อสารภายนอก จำแนกตามอายุ.....	67
4-21 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านบรรยายของ การสื่อสารจำแนกตามอายุ	68
4-22 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการจำแนกตามอายุ	68
4-23 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิผลการสื่อสารภายนอก จำแนกตามระดับการศึกษา	69
4-24 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิผลการสื่อสารภายนอก จำแนกตามตำแหน่ง.....	70
4-25 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านภาพรวมขององค์การ โดยทั่วไปจำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	71
4-26 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลการสื่อสาร ด้านการสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ทำงานสามารถให้คำแนะนำ จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-27 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของประสิทธิผลการสื่อสารภายในองค์การ จำแนกตามตามระดับการปฏิบัติงาน	73
4-28 ความสัมพันธ์ของวิธีการสื่อสารและประสิทธิผลการสื่อสารภายในองค์การ.....	74

สารบัญภาพ

ภาพที่

1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 4
2-1 การสื่อสารภายในองค์การ	31